

วารสารเพื่อการปลูกฝังคนในชุมชน ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาบ้านเกิดตนเอง

เคย์อสม

ISSUE 1

รวมพลภาคประชาสังคม
ปลูกใจเมืองอีสานบ้านเฮา

- ◆ ทำฟระ เปิดศูนย์เรียนรู้ "เปิดตาเปิดหูเฮียนอุ้นำกัน"
- ◆ ศรีฐาน เปิดประตูเมืองโบราณ ศรีฐานบ้านเฮา
- ◆ สาวะถี ปลูกใจไทสาวะถีวิถีสะอาดปราศจากขยะ
- ◆ ปทุมรัตน์ร้อยเอ็ด เปิดป่าแห่งการเรียนรู้ "ดอนหนองโจน"
- ◆ เมืองเลย ฟังเสียงแผ่นดินถิ่นคนเลย

คำนำ

Sprak-U ปลุก-ใจ-เมือง ปฏิบัติสื่อและพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลง กระบวนการสื่อสร้างสรรค์และสร้างวิถีสุขภาวะทางปัญญาของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ใช้ยุทธศาสตร์เมือง 3 ดี (สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) และการสร้างพลเมืองที่ตื่นรู้และมีส่วนร่วม เป็นทิศทางเชิงรุกที่ดึงพลังเชิงบวกของเด็กเยาวชน ครอบครัว และทุกฝ่ายในชุมชนมาร่วมขับเคลื่อนงานในมิติและประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการขับเคลื่อนงาน ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช 2559 โดยภาคีหลัก 3 แผนงาน คือ 1) แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ 2) แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเด็กและเยาวชน 3) แผนงานการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ร่วมกันจัดทำขึ้นใน 3 ภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ ทั้งนี้แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ เป็น 1 ในองค์การร่วมจัด จะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และได้เลือกจังหวัดขอนแก่น เป็นศูนย์กลางพื้นที่ปฏิบัติการ เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งมีภาคีเครือข่ายของ 3 แผนงานในการทำงานอยู่ และมีภาคีเครือข่ายใหม่ๆ ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ โดยจะเชิญชวนประชาชนในเมือง มาร่วมคิดร่วมออกแบบ และสร้างการเปลี่ยนแปลงพื้นที่หรือเมือง ตั้งแต่พื้นที่เล็กๆ ในชุมชนเพื่อสุขภาวะ หากคุณค่าความหมาย และพากันมองไปสู่อนาคตร่วมกัน

ปฏิบัติการ ปลุก-ใจ-เมือง อีสานบ้านเฮา (Operation “Spark-U” e-Sarn Baan-How) เป็นโครงการที่ต่อยอดเพื่อสร้างความร่วมมือและการรวมตัวของภาคีเครือข่ายคนทำงานด้านการพัฒนาชุมชน กลุ่มสื่อเพื่อการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสื่อศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา นักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มคนทำงานพัฒนาเมืองรุ่นใหม่ กลุ่มองค์กรภาครัฐภาคประชาสังคมและเอกชน โดยมีเป้าหมายแรกเริ่มคือ การสร้างพื้นที่รูปธรรม ที่เป็นพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่กลางในชุมชนท้องถิ่น ให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ของคนอีสานทุกเพศทุกวัย ผ่านกระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่นในการฟื้นฟูพัฒนา และออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์ที่มีอยู่ในชุมชน ให้เป็นพื้นที่ที่สามารถสร้างการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

“หุ้ม” จุลสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยปฏิบัติการ ปลุก-ใจ-เมือง อีสานบ้านเฮา หนึ่งในสื่อสร้างสรรค์ที่เราตั้งใจเปิดตัวขึ้นเพื่อเปิดประตูสู่พื้นที่อีสานบ้านเฮา จุดประกาย ปลุก เปลี่ยน เมือง เชื่อมร้อย และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มพูนภูมิปัญญาในวิถีสุขภาวะระหว่างพื้นที่นาร่อง อาทิ เทศบาลตำบลท่าพระ ศรีฐาน ชุมชนสาวะถี จังหวัดขอนแก่น, บ้านนาหนองบง อำเภอวังสะพุง, บ้านนาห้วยม่วง, บ้านอุมุง อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย, อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด, สู้สังคมในวงกว้างได้เห็น ได้รู้ และร่วมสร้างความเข้าใจในการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม จนนำไปสู่ความเป็นชุมชนที่น่าอยู่ ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นชุมชนแห่งคุณค่าของพหุวัฒนธรรม สร้างมูลค่าเพิ่มทั้งความสุขและรายได้จากคุณค่าที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจุลสาร **“หุ้ม”** เล่มนี้ จะเป็นอีกสื่อที่จะมาร่วมสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับพื้นที่ต่างๆ และพร้อมจะขับเคลื่อนงานในมิติและประเด็นที่น่าสนใจต่อไปได้เป็นอย่างดีตามความตั้งใจ...

นายदनัย หวังบุญชัย

ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สารบัญ

เปิดป่าแห่งการเรียนรู้ 3
“บ้านหนองโจน”

เปิดประตูเมืองโบราณ ศรีฐานบ้านเฮา 5
เปิดบ้านหมอน้ำมนต์ รักษาคนด้วยคาถา 7

เปิดตาเปิดหู
เฮียนฮู้นำกัน
กับชาวท่าพระ 8

เสียงแผ่นดิน 11
EARTH TONE ...เลย

ปลุกใจเมืองสาวะถี 14
วิถีสะอาด

“หุ้ม” แปลว่า ห้อมล้อม แวดล้อม เช่น คนห้อมล้อมกัน เรียก หุ้มกัน.
หุ้ม ภาษาอังกฤษ : to gather together into a group or circle, surround, encircle.

เปิดป่าแห่งการเรียนรู้ “ดอนหนองโจน”

ป่าดอนหนองโจน เป็นป่าชุมชนผืนใหญ่ เนื้อที่กว่า 700 ไร่ของบ้านสำราญหนองบาก ต.หนองแคน อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด ที่ผ่านมาจากชาวบ้านร่วมกันปกป้องผืนป่าให้เป็นของชุมชนมายาวนาน พื้นฟูสภาพให้อุดมสมบูรณ์ จนกลายเป็นซูปเปอร์มาเก็ตของชุมชน มีผัก มีเห็ด มีของป่าที่พอหาอยู่หากินได้

แต่พอความเจริญเข้ามามากขึ้น ผู้คนนิยมกินอาหารแบบสะดวกซื้อ ชะยะที่มากับอาหารการกินก็เพิ่มปริมาณมากขึ้น ทำให้มีคนมักง่ายเป็นจำนวนมากเอาขยะมาทิ้งในป่าแห่งนี้จนกลายเป็นปัญหาใหญ่ รวมถึงขยะถูกทิ้งเกลื่อนในชุมชนโดยขาดจิตสำนึก

โครงการปลูกใจเมืองอีสาน กับกิจกรรมปลูกใจชาวบ้านสำราญหนองบาก ให้หันมาดูแลเอาใจใส่ปัญหาสิ่งแวดล้อมในบ้านตนเองได้ใช้ละครหุ่น และหนังบักตื้อหรือหนังประโมทัย

ในการนำเสนอเรื่องราวความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าและปลูกพลังชาวสำราญหนองบากให้หันมาสนใจป่า สนใจสิ่งแวดล้อม

ตลอดเวลา 3-4 เดือนกับโครงการปลูกใจเมือง หรือสปาร์คยู ปลูกใจชาวสำราญหนองบากรักษาป่าดอนหนองโจนสำเร็จลุล่วง จนกระทั่งนำมาสู่กิจกรรมถอดบทเรียน และพิธีเปิด “ป่าแห่งการเรียนรู้ป่าดอนหนองโจน” กิจกรรม Spark U : ปลูก + ใจ + เมือง #อีสานบ้านเฮา ในวันที่ 5 กันยายน 2561 ที่ผ่านมา ณ โรงเรียนบ้านสำราญ

หนองบาก ต.หนองแคน อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด งานครั้งนี้ นำเสนอผลการทำงาน พร้อมกับวิธีการปฏิบัติให้สังคมได้รับรู้ว่าการพลังชุมชนสำคัญแค่ไหน โดยเฉพาะงานนี้ นายอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด คือนายธนิศ พันธุ์หินกอง มาเป็นประธานในพิธีเปิดพร้อมร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชาวชุมชน รวมถึงนักวิชาการ นักปฏิบัติ และภาคส่วนต่างๆ ที่พร้อมเข้ามาหนุนเสริมกัน

คนสำคัญที่ขาดไม่ได้คือ ปรีชา การุณ หรือครูเซียงนักกิจกรรมและศิลปินอิสระ ผู้

ประสานงานโครงการฯ ที่ปลูกพลังชาวชุมชนให้ลุกขึ้นมา โดยมีแกนนำชุมชนอย่าง สว่าง สุขแสง นักพัฒนาชุมชนมีรางวัลที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมผลักดันจนงานนี้สำเร็จ

ครูเซียง เล่าว่า ป่าที่นี้กำลังจะถูกทำลาย จนกระทั่งกลุ่มพลังเล็กๆ กลุ่มหนึ่งในนามมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท ได้ร่วมกับชาวชุมชนบ้านสำราญ บ้านหนองบาก ตำบลหนองแคน ซึ่งเป็นพื้นที่หมู่บ้านที่อยู่ใกล้ป่าชุมชนแห่งนี้ ได้ปลูกพลังคนในชุมชนให้หันมาดูแล รักษา และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เอาไว้ ตอนแรกใน

นักแสดงหนังประโมทัยคณะ “เด็กสำราญศิลป์”

การดำเนินการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งการฟื้นฟู ปลูกฝัง ถอดองค์ความรู้ เผยแพร่ แนวคิด แต่ก็ไม่ได้ผลมากนัก เพราะชุมชนไม่ได้มีความตระหนักในเรื่องนี้มากนัก

จนกระทั่ง โครงการปลูกใจเมืองหรือ สปาร์ควัย โดยแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรม สร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ได้เข้าไปหนุนเสริมโดยมีตนเป็นผู้ประสานงาน และใช้สื่อศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน คือ หนังสักดิ์ หรือหนังประโมทัย และหมอลำ เพราะหมู่บ้านแถบนี้เป็นหมู่บ้านหมอลำ โดยใช้เนื้อหาปลูกใจ และกระตุ้นเตือนคนในชุมชน ให้หันมาห่วงหาพันทรพยากรธรรมชาติในบ้านตนเอง มีตัวแสดงเป็นเด็กนักเรียนในพื้นที่เป็น คนสะท้อน ปรากฏว่าได้ผลดีมาก เพราะตอนนี้ชุมชนตื่นตัว พร้อมลุกขึ้นมาดูแลป่าของพวกเขาแล้ว

การเล่าเรื่องของเด็กๆ ที่ใช้หนังประโมทัย เป็นตัวบอกเล่า ผ่านหมอลำเรื่อง “ตำนานทุ่งกุลาร้องไห้” โดยสื่อสารผ่านเด็กนักเรียนตัวน้อยๆ ของโรงเรียนบ้านสำราญหนองบาก ซึ่งนอกจากจะทำให้เด็กๆ ที่แสดงเข้าใจถึงเนื้อหาและอยากจะอนุรักษ์หวงหาพันทรพยากรธรรมชาติ บ้านตัวเองแล้ว ยังสามารถกระตุ้นและปลุกคนในชุมชนให้หันมาสนใจป่าชุมชนของตนเองด้วย

ครูเชียง เล่าถึงการนำเอาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ออกมาเป็นเครื่องมือสื่อสารความเข้าใจ

ในการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมปลูกฝังค่านิยมให้กับการรักถิ่นให้แก่เด็กและเยาวชนว่า

การสอนเด็กๆ ร้องหมอลำนั้นมีพ่อครูแม่ครูมาสอนให้ลำ สอนให้เชิดหนัง และออกแสดงเพื่อสื่อสารกับคนในชุมชน เรื่องที่แสดงคือเรื่อง “ตำนานทุ่งกุลาร้องไห้” ที่เคยอุดมสมบูรณ์ แต่ต้องมาแห้งแล้งเพราะคนทำลายธรรมชาติ รวมถึงมีการทำโครงการสายตรวจขยะ มีเด็กๆ สวมบทเป็นตำรวจ เป็นสท. ออกตรวจตราขยะ หากพบขยะอยู่หน้าบ้านใคร หรืออยู่ที่ไหน ก็จะเข้าไปคุยและขอปรับเป็นเงิน โดยหากพบขยะ 1 ชิ้นจะปรับ 1 บาท เพื่อเอาเงินเข้ามาเป็นกองทุนในการพัฒนาหนังประโมทัยของพวกเขาซึ่งก็คือ คณะ เด็กสำราญศิลป์

รวมไปถึงล่าสุดมีคนเอาขยะเป็นเสื้อผ้าเก่ามาทิ้งที่ป่าดอนหนองโจน เด็กๆ ก็ตามไปสืบว่าเสื้อผ้านี้จะเป็นของใคร ไปถามคนในชุมชนว่าเคยเห็นใครใส่ จนกระทั่งไปตามเจอเจ้าของบ้านที่เอาเสื้อผ้าเก่ามาทิ้ง เด็กๆ ก็ไปขอร้องไห้มาเก็บกลับไป และขอปรับเป็นเงินด้วย

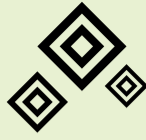

ปรีชา การุณ หรือครูเชียง

“การทำแบบนี้ทำให้ผู้ใหญ่ละอายใจ เพราะเด็กกักไม่ปล่อยตามไปถึงในบ้าน ไปงอนญาติปรับเงินเพราะคุณทิ้งขยะ และทำให้ชุมชนไม่น่าอยู่ ซึ่งผู้ใหญ่ก็ยอมเพราะอายเด็ก ตอนนี้ในชุมชนไม่ค่อยมีใครกล้าทิ้งขยะ เพราะอายเด็ก”

ครูเชียง บอก

แม้จะเจอฝนตก แต่ก็ยังมีศรัทธายังหลั่งไหลและนั่งรอใส่บาตรไม่ลุกหนี

เปิดประตูเมืองโบราณ ศรีฐานบ้านเฮา

ชุมชนศรีฐาน เทศบาลขอนแก่น เป็นชุมชนโบราณที่มีประวัติความเป็นมาในการก่อตั้งบ้านเรือนกว่า 167 ปีแล้ว แต่นอกจากนั้นยังพบหลักฐานว่า ชุมชนแห่งนี้เคยเป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดี อายุกว่า 2,000 ปี เพราะมีการขุดพบวัตถุโบราณมากมาย ทั้งใบเสมา เครื่องปั้นดินเผา เศียรพระพุทธรูป และอื่นๆ อีกมากมาย

จนเป็นที่มาทำให้ โครงการปลูกใจเมือง หรือสปาร์ควู ได้เข้าไปหนุนเสริมในการ

กระตุ้นให้ชาวบ้านลุกขึ้นมาสืบค้นหาความเป็นมาของตนเอง ทั้งประวัติ ของดี และแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในชุมชน ตั้งแต่ปี 2560 ที่ผ่านมา ในชื่อ “สืบค้นเมืองเก่าบ้านเราศรีฐาน” จนกระทั่งได้มีการรวบรวมข้อมูลเปิดเป็นศูนย์ประวัติศาสตร์วัดชุมชนคนศรีฐาน และเปิดไปเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2561 ที่ผ่านมา

การเปิดศูนย์ประวัติศาสตร์วัดชุมชนคนศรีฐานในครั้งนี้ มีนายธวัชชัย รื่นรมย์สิริ รองนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น เป็นประธาน

ในพิธีเปิด และมีนายदनัย หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. เป็นผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ Spark U ปลูกใจเมือง และมีนายสมเกียรติ จันทร์โสม ประธานชุมชนศรีฐาน 1 ในฐานะตัวแทนของชาวชุมชนศรีฐาน 1-4 เป็นผู้กล่าวรายงาน ท่ามกลางแขกผู้มีเกียรติมากมาย โดยเฉพาะชาวชุมชนศรีฐานที่มาร่วมงานกว่า 300 คน

ชาวชุมชนร่วมใจใส่บาตรพระ กำหนดใส่บาตรพระ
ทุกวันอาทิตย์แรกของเดือนเพื่อเป็นจุดท่องเที่ยวของเมืองขอนแก่น

ซึ่งภายในศูนย์ฯ ได้มีการรวบรวมเอาประวัติของชุมชนศรีฐาน ของดี ของฝากที่สำคัญทั้งขนมครก เนื้อแดดเดียว บุคคลสำคัญของชุมชนทั้งหมดนำมรดก หอมยาพนหอมวนวดแผนโบราณและบ้านนักวิชาการที่สะสมข้อมูลชุมชนแห่งนี้มายาวนาน รวมไปถึงสถานที่สำคัญที่มีในชุมชนทั้ง ศาลพ่อปู่ญาครูจัด ต้นไม้ยักษ์คือต้นกระเซาหรือต้นคิงคาวที่ชาวบ้านอนุรักษ์ไว้ บึงบอน บึงน้ำที่ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์มาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โปสท์

ภายในวัดจอมศรีที่เก็บรวบรวมของเก่าของโบราณเอาไว้ โดยเฉพาะใบเสมาหินทรายที่มีสภาพสมบูรณ์ที่สุด พร้อมกับต้นไม้บ้านฉันทที่อยู่บริเวณวัดจอมศรี ที่มีต้นไม้สำคัญๆ กว่า 100 ต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่มีสรรพคุณทางยาสมุนไพร โดยทั้งหมดนี้มีมีคคุณค่าไม่น้อยคอยบอกเล่าเรื่องราวให้ได้รับรู้

จากนั้นได้มีการพาไปเที่ยวในชุมชนศรีฐานทั้งในบริเวณด้านหลังวัดที่มีต้นไม้โบราณ อายุกว่า 100 ปี และมีสรรพคุณทางยาเอาไว้ให้

เด็กเยาวชนและผู้สนใจได้เรียนรู้ ก่อนออกไปนอกวัดด้วยการไปเยี่ยมเยือนบ้านหมอนำมรดกที่รักษาคนด้วยคาถาซึ่งมี พ่อสงวน สุริจายที่เป่ามนต์ให้หาย หากเจ็บป่วยด้วยอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับกระดูกการันตีหายทุกราย และเลยไปถึงบ้านของ พ่อคำบ้าย สอนหลุย นักสะสมวัตถุโบราณของชุมชนที่เก็บสะสมของเก่าเอาไว้ให้ลูกหลานดูมากมาย และต่อด้วยบ้านอาจารย์สมพล จรรยากรณ์ นักวิชาการชุมชนที่สะสมเรื่องราวชุมชนศรีฐานเอาไว้ทั้งจากภาพถ่ายทางดาวเทียม และใบเสมาที่ขุดพบบริเวณหน้าบ้านของเขา

ก่อนจะเปิดศูนย์เรียนรู้ขึ้น ในช่วงเช้าเวลา 07.00 น. ได้มีกิจกรรมตักบาตรบนถนนหน้าวัดจอมศรี โดยมีประชาชนชาวชุมชนศรีฐาน และชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พร้อมกับชาวเมืองขอนแก่นมาร่วมกิจกรรมนี้กว่า 300 คน ซึ่งชาวชุมชนศรีฐานต้องการผลักดันให้กิจกรรมนี้ขึ้น นั่งสาด ตักบาตรพระเกิดขึ้นทุกวันอาทิตย์ในสัปดาห์แรกของเดือน เพื่อแสดงพลังคนในชุมชนให้ออกมารักษาฮึดครองประเพณีและร่วมทำบุญเพื่อแสดงความรักความสามัคคีต่อกันด้วย

เปิดบ้าน หมอน้ำมนต์ รักษาคนด้วยคาถา

พ่อสงวน สุริจาย เกิดวันที่ 26 ตุลาคม 2487 เป็นชาวอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น เริ่มเรียนคาถาเป่ามนต์รักษาคนเจ็บป่วย โดยเฉพาะคนที่มีปัญหากระดูกทั้งกระดูกแขน ขา จากสาเหตุอุบัติเหตุรถชน ตกต้นไม้ หรืออื่นๆ โดยพ่อสงวนนั้นเริ่มเรียนรู้วิธีเป่ามนต์ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3-4 โดยมีพ่อคือนายพิมพา สุริจาย เป็นหมอน้ำมนต์และมีลูกศิษย์ลูกหามาเรียนมากมายเพื่อสืบทอดวิชาแต่ไม่มีใครเรียนได้สักคน

ในขณะที่พ่อสงวนเองไม่ได้ไปเรียนโดยตรง เพราะพ่อไม่ให้เรียน เนื่องจากเกรงว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับลูกไม่อยากให้ลูกอายุสั้น เนื่องจากมีความเชื่อว่าหากหมอน้ำมนต์รักษาคนให้รอดชีวิตมากเท่าไรก็เท่ากับทำให้ตัวเองอายุสั้นลง เท่านั้นพ่อของพ่อสงวนเลยไม่ยอมสอนวิชานี้ให้ลูกชายตัวเอง แต่ตัวเขาคือพ่อสงวนกลับแอบไปท่องจำมาและกลับท่องได้ ในขณะที่บรรดาลูกศิษย์ที่มาเรียนกับพ่อกลับไม่มีใครได้วิชาไปเลยสักคน

ส่วนการรักษา นั้น หากใครเจ็บป่วยจะมารักษา กับพ่อสงวนจะต้องเอาขัน 5 มาไหว้ก่อน โดยขัน 5 ประกอบด้วย เทียนเล่มเล็ก 5 คู่ ดอกไม้ 5 คู่ ห้ามเอาดอกไม้แดง เงินค่าคายเท่าไรก็ได้แล้วแต่เขาจะให้เพราะพ่อหมอไม่ได้เรียกเรื่องเอา บางคนให้ 50 บาท 100 บาทก็ได้หมด แล้วแต่ศรัทธาเพราะเราไปเรียกเรื่องเอา

ไม่ได้ บางคนให้เยอะเพราะเขาดีใจที่เรารักษาเขาหาย ก็สุดแล้วแต่เขา

“ครั้งแรกที่ผมรักษาคนมีชาวบ้านที่อำเภอกระนวนมาขอเรื่องให้ไปรักษาให้ เพราะบ้านเดิมผมคือบ้านกระนวน อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น พ่อผมคือคนที่เคยเป็นหมอเป่ามาก่อน แต่พ่อพ่อตายไป ชาวบ้านกระนวนรู้ว่าผมได้แอบเรียนวิชานี้และรู้ว่าผมมีคาถารักษาคนป่วยได้ เขาเลยมาตามให้ผมไปรักษาชาวบ้านให้ ตอนนั้นมีชาวบ้านประสบอุบัติเหตุอยู่ห้องฉุกเฉิน ผมไปถึงก็ไม่กล้ารักษาเพราะกลัวหมอที่โรงพยาบาลเขาว่าเอา เพราะหมอกำลังรักษาอยู่ แต่พ่อดีคนป่วยไม่ฟื้น ไม่ได้สติเลย ผมถูกอ้อนวอนเลยตัดสินใจเข้าไปท่องคาถา โดยดึงเอาผ้ามาของโรงพยาบาลที่เขาไว้ไว้กันเตียง เวลารักษาคคนป่วย มาปิดคลุมเอาไว้แล้วท่องคาถา แต่มีหมอมานั่งเห็นก็ถามว่าผมทำอะไร ผมก็อายแต่ไม่รู้จะทำอย่างไร อยากจะลองวิชาด้วยก็เลยตัดสินใจท่องคาถาไป และหมอก็มาขินดู พอท่องคาถาเสร็จผมก็เดินออกมาให้หมอรักษาต่อปรากฏว่าอีกไม่นานยายคนนั้นลุกขึ้นมาอ้าปากเป็นเลือด อูจจาระเป็นเลือด เหมือนเลือดออกทวารทั้ง 7 แล้วอาการก็ดีขึ้น ทำให้ชาวบ้านไปรำลือว่าผมรักษาได้ มีคาถาดีที่สืบทอดมาจากพ่อและทำให้เป็นที่รู้จัก มีคนให้ไปรักษาอีกหลายแห่งรวมเวลาดั้งแต่นั้นจนถึงวันนี้ 23 ปีแล้วที่ผมรักษาคนด้วยมนต์เป่าให้หาย” พ่อสงวน บอกเล่า

เยี่ยมชมบ้านหมอน้ำมนต์

ส่วนใหญ่โรคที่พ่อสงวนจะรักษา คือ อากาศบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ แขนหัก ขาหัก หรือกระดูกไม่เข้าที่ พ่อเขามาหาและเราเป่ามนต์ไป อาการเขาดีขึ้นแต่การรักษาต้องมารักษาประมาณ 3 ครั้งต่อกันถึงจะครบกระบวนการและหายขาด โดยจะมีการท่องคาถาเป่าลงไปที่บริเวณที่บาดเจ็บ จากนั้นจะทำน้ำมนต์ให้เอาไปกิน เอาไปทา ห้ามไม่กินครั้งเดียวหมด หากน้ำหมอดจะต้องเริ่มรักษาใหม่ เป่าคาถาใหม่ ดื่มน้ำมนต์ใหม่

การเป็นหมอน้ำมนต์ตามธรรมเนียมประเพณีที่อาจารย์บอกไว้เป็นข้อห้ามคือ ห้ามกินงู ห้ามกินเต่า ห้ามกินหมา และต้องรักษาศีล 5 ให้เข้มขัน โดยเฉพาะห้ามไปผิดลูกผิดเมียคนอื่น

สำหรับคนป่วยที่จะไปพบและรักษา สามารถไปพบได้ที่ บ้านเลขที่ 299 บ้านศรีฐาน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ทุกวันไม่มีวันหยุด

“ตอนพ่อรู้ว่าเราท่องคาถาเป่ามนต์ได้ พ่อบอกไม่ให้ไปรักษาใคร เพราะจะทำให้อายุสั้น พ่อบอกว่าให้อายุสัก 50 ปี ค่อยไปรักษาคน เพราะพ่อเองท่องได้แต่คาถาแต่ไม่รู้วิธีรักษาอะไร ไม่มีการไหว้ครู ไม่ได้บอกได้สืบทอดอะไร เพราะเป็นแบบครูฝึก ลักจำเอา หรือคนโบราณเรียกว่า คาถาลอดปอง คือไม่ได้เรียนโดยตรง แต่ไปแอบเรียน ไปลักเรียน ลักจำเอา” พ่อสงวน เล่าให้ฟังถึงที่มา ก่อนจะมาเป็นหมอน้ำมนต์ในปัจจุบัน

เปิดตา เปิดหู เฮียนฮู้ นำกัน กับชาวท่าพระ

ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อีกหนึ่งพื้นที่ดีที่โครงการปลูกใจเมือง ได้เข้าไปหนุนเสริมตั้งแต่ปี 2560 ที่ผ่าน มา โดยในปีแรกชาวชุมชนท่าพระรวมพลังกัน ขอสถานีรถไฟเก่าที่มีอายุเกือบ 100 ปี ที่ตั้งอยู่ในชุมชนแต่จะถูกรื้อทิ้งหลังจากที่ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) จะก่อสร้างรถไฟทางคู่และจำเป็นจะต้องขายพื้นที่สถานีออก โดยอาคารสถานีเดิมนั้นเป็นอาคารไม้ และเป็นสถาปัตยกรรมที่มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้ชาวชุมชนเสียดายและหวงแหน พร้อมกับร่วมใจกันเปิดตลาดท่าพระร้อยปี บริเวณถนนพานิชเจริญ ซึ่งเป็นแหล่งการค้าเก่า และอยู่ตรงข้ามกับสถานีรถไฟท่าพระพอดี โดยเปิดไปเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2560 และกลายเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่คนในชุมชนได้ออกมาร่วม

การแสดงบริเวณตลาดท่าพระร้อยปี ที่เป็นอีกหนึ่งเสน่ห์ของชุมชนนี้

กิจกรรมกันอย่างเนืองแน่น เพราะนอกจากมี ข้าวของจำหน่ายแล้ว ตลาดแห่งนี้ยังเป็นตลาด วัฒนธรรม นำเอาเรื่องราวดีๆ ของชุมชนมาจัด แสดง ทั้งรำทำพระ สรรภัญญะ และรำวงย้อนยุค

โครงการปีแรกผ่านไปพ้น ชาวชุมชนได้ สถาปนาโรงไฟมาไว้ในที่ดินของเทศบาล บริเวณ อาคารที่ตั้งอาคารอเนกประสงค์ หรือโรงยิม ของเทศบาล จากนั้นได้ตกแต่งและซ่อมแซมใหม่ จนเป็นอาคารหลังสวย พร้อมกับจัดกิจกรรม เรียนรู้ เพื่อให้คนรุ่นเก่าได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา สู่เด็กเยาวชนคนรุ่นใหม่ ทั้งการทำ พานบายศรี การทำตุงใยแมงมุม การห่อข้าวต้ม ทอเสื่อ การ ทำน้ำสมุนไพร การร้องสรรภัญญะ และอื่นๆ อีก มากมาย พร้อมทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของชาวชุมชนร่วมด้วย โดยความร่วมมือของ ชาวชุมชน โรงเรียนในพื้นที่ พร้อมครูภูมิปัญญา ในชุมชน โดยมีเทศบาลตำบลท่าพระเป็นผู้ ประสานกิจกรรม

ในวันเปิดศูนย์เรียนรู้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2561 ที่ผ่านมานี้ นาย มานพ แยมอุทัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากแผนงานสื่อ ศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาเป็นประธานในพิธีเปิด โดยมีนายพิสุทธิ์ อนุตรอังกูร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล ท่าพระเป็นคนกล่าวรายงาน โดยภายในศูนย์ เรียนรู้มีหนังสือดีที่เตรียมไว้เพื่อให้คนสนใจ เข้าไปอ่าน รวมถึงมีภาพถ่ายสถานที่สำคัญของ ตำบลท่าพระ ทั้งพระใหญ่ หนีใหญ่ สถานีรถไฟ ไถ่ย่าง ตลาดท่าพระร้อยปี และอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ยังมีประวัติความเป็นมาของตำบล ท่าพระ ประวัติสถานที่สำคัญต่างๆ และภาพ เก่าๆ ของตำบลท่าพระจัดแสดงเพื่อให้ผู้สนใจ ได้เข้าไปเยี่ยมชม

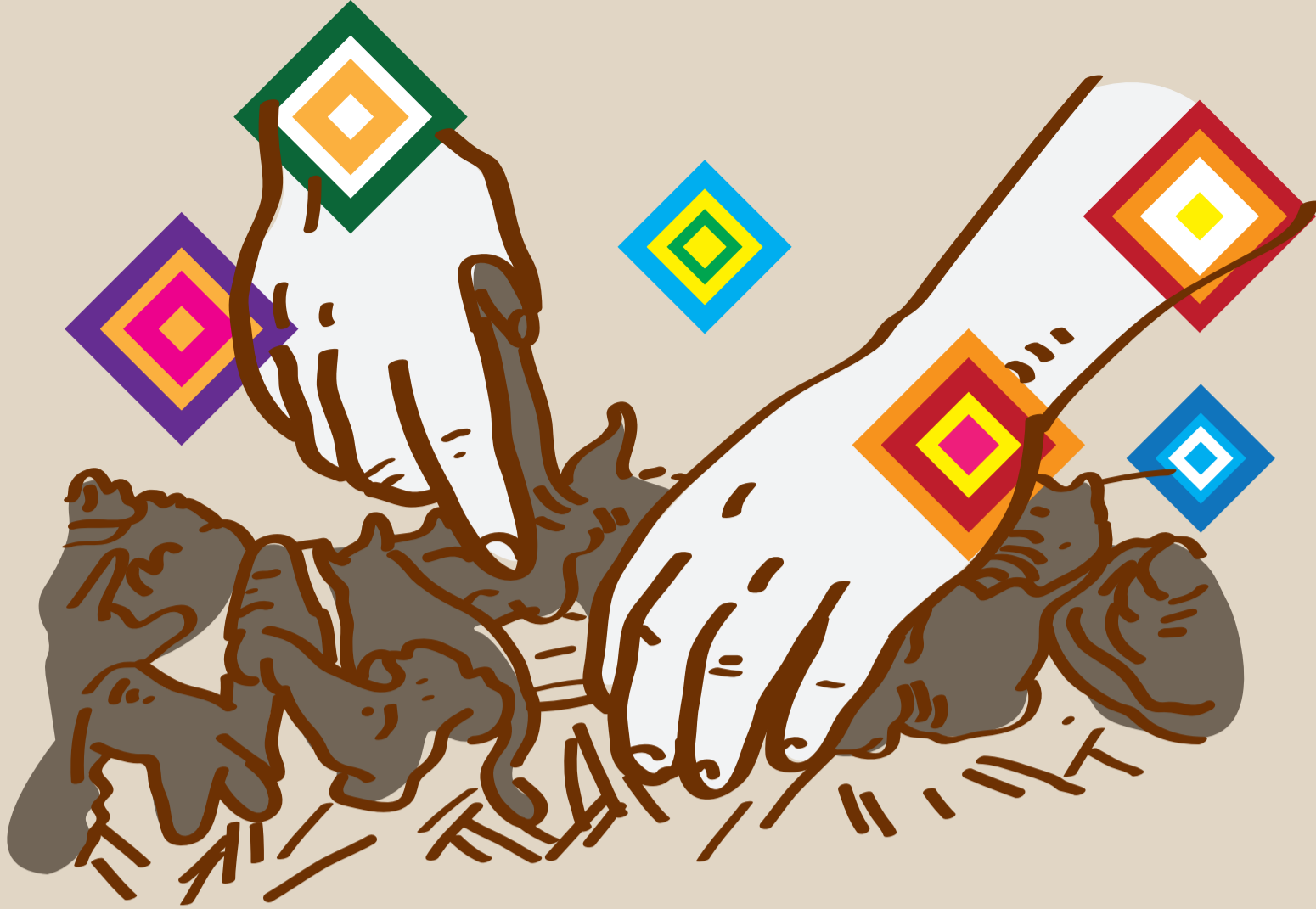
นอกจากนั้นทุกวันพุธของสัปดาห์ยังมีกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา อดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยให้เด็กเยาวชนในพื้นที่เข้ามาเรียนรู้ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมดี ๆ ของชาวทำพระ ทั้งการทำพานบายศรี การทำตุ๊กตายี่แมงมุม การทำขนมครก การทอเสื่อ การจักสาน หรือรวมไปถึงการฟ้อนรำอีกด้วย

นอกจากการเปิดศูนย์เรียนรู้แล้ว ยังมีการพาเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลท่าพระ ทั้ง รูปปั้นหมีควายใหญ่ที่สุดในโลก สูงประมาณ 15 เมตรที่บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติบ้านหนองบัวดีหมี พระใหญ่สี่หมูปูที่อยู่ริมแม่น้ำชี พิพิธภัณฑ์โปสเตอร์หนังไทยที่บ้านอาจารย์เจริญสาดา ซึ่งเป็นปราชญ์ชุมชนที่เก็บสะสมใบปิดหนังกว่าพันแผ่นไว้ในบ้านตนเอง และทำยสุตได้ไปเยี่ยมชมตลาดท่าพระร้อยปี เพื่อรับประทาน

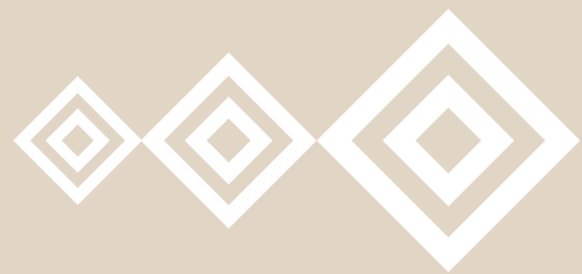
อาหารพาแลงพร้อมกับร่วมสนุกกับชาวชุมชนด้วย

นอกจากเรื่องราวดี ๆ ในชุมชนแล้ว ที่ท่าพระแห่งนี้ยังมีมัคคุเทศก์น้อยของชุมชน ที่คอยบอกเล่าเรื่องราวของชุมชนท่าพระในฐานะนักสื่อสารสร้างสรรค์ให้นักท่องเที่ยวที่สนใจได้รู้จักอีกด้วย อย่างน้องปิม หรือ ด.ญ. ปิมจิตร แก้วต้นแทน นักเรียนชั้นป.3 โรงเรียนเทศบาลท่าพระ บอกว่า ดีใจที่ได้มาร่วมนำเสนอเรื่องราวของชุมชนท่าพระให้กับนักท่องเที่ยวได้ฟัง ซึ่งเธอได้รับผิดชอบพาเที่ยวที่หลวงพ่อดโตโคตมะรัตนะมุนีสี่หมูปูซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน พอได้มาเป็นมัคคุเทศก์น้อยร่วมกับเพื่อนๆ ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้นและกล้าแสดงออกมากขึ้น และทำให้รู้เรื่องชุมชนท่าพระบ้านเกิดของตนเองมากขึ้น

เสียงแผ่นดิน Earth tone...เลย

โครงการเสียงแผ่นดินเลย ดำเนินการโดยกลุ่มกิจกรรมเพื่อเด็กและเยาวชน “หน่อไม้หวาน” จังหวัดเลยที่มี परिพันธ์ วัฒนชำ หรือ ไพ่ สันติภาพ ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตที่หันแนวทางการทำงานมาเรียนรู้ชุมชนและร่วมแก้ไขปัญหาชุมชน

แต่ในปีนี้ได้เปลี่ยนแนวทางการทำงานใหม่ด้วยการสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในประเด็นมลพิษสิ่งแวดล้อมในดินและน้ำโดยสร้างเครือข่ายสุขภาวะไทเลย ในกระบวนการสื่อสารสังคมอย่างสร้างสรรค์

ความสุขในการบอกเล่า
เรื่องราวตนเองผ่าน การปั้นดิน

ปีแรกพื้นที่นี้ ได้ร่วมดำเนินการปลูกฝังคนในเมืองเลยให้หันมาสนใจบ้านตนเองด้วยการไม่ทิ้งขยะในเมืองท่องเที่ยวทั้งเชียงคานและตัวเมืองเลยเอง นอกจากนั้นยังปลูกฝังเยาวชนในการกระตุ้นเตือนให้คนในสังคมไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ส่วนรวม โดยเฉพาะขอพื้นที่ “ลานเรียน-รู้เปลี่ยนชีวิต” ทำกิจกรรมให้กับเด็กเยาวชนในจังหวัดเลย บริเวณถนนเลาะเลย ซึ่งกลายเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ของคนในพื้นที่ต่อมา

เพราะพื้นที่เมืองเลยนั้น ถือว่าเป็นเมืองที่มีข้อดีหลายอย่าง ทั้งทรัพยากรในดิน สินในน้ำ เป็นเมืองทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม เมื่อมีทรัพยากรมาก ทำให้เป็นแหล่งจ้องมองของนายทุนและนักลงทุนเช่นกัน ตอนนี้เมืองเลยกลายเป็นเมืองเหมืองแร่ เพราะมีนักลงทุนเข้ามาลงทุนขุดเจาะเหมืองแร่เต็มพื้นที่ไปหมด ทั้งเหมืองทองคำที่อำเภอวังสะพุง เหมืองเหล็กที่อำเภอเชียงคานและเหมืองทองแดงที่อำเภอเมือง

กระบวนการทำงานในครั้งนี้ เริ่มต้นจากการสืบค้น รวบรวม เติมเต็มข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ด้วยการเตรียมข้อมูลสื่อสารในพื้นที่ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมสังเคราะห์ ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ส่วน Input ได้มีการให้ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ในการดูแลปกป้องแหล่งอาหารชุมชน

แนวคิดในการประกอบเรื่องราวที่เกิดปัญหาในชุมชน ประกอบด้วย เรื่อง สิ่งแวดล้อม เช่น ดิน, น้ำ, สัตว์, อาหารธรรมชาติ เรื่องสังคมที่คนในชุมชนแตกแยกหรืออพยพย้ายถิ่นฐาน วิถีวัฒนธรรม สุขภาพคนในชุมชน คดีความ และภัยคุกคาม รวมถึงอาหาร

ให้ชุมชนร่วมสื่อสาร
เล่าเรื่องแผ่นดิน
ของพวกเขา
ผ่านการปั้นดิน
และทำแผนภาพ

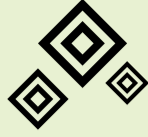

ผลที่จะเกิด

ชุมชนเกิดกระบวนการทำงานร่วมและสอดคล้องกับบริบทชุมชน มีผลผลิตและนักสื่อสารสร้างสรรค์เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อสื่อสารประเด็นพื้นที่ต่อสาธารณะ

แผนดำเนินงาน กิจกรรมครั้งที่ 3 ทั้ง Work Shop ศิลปะร่วมสมัย ประเด็นมลพิษสิ่งแวดล้อมในดิน, น้ำ มี Input - วิทยากรผู้เชี่ยวชาญถ่ายทอดกระบวนการสื่อสารสร้างสรรค์ และ Output คือ มีผลิตภัณฑ์และผลงานเพื่อสื่อสารสาธารณะ

ปลูกใจ เมืองสาวะถี วิถีสะอาด

เปิดเวทีระดมสมองก่อนลงมือทำ
เพื่อความสำเร็จ

โครงการ สปาร์คยู (Spark U) ปลูกใจเมืองสาวะถี วิถีสะอาดปีที่ 2 ที่ร่วมมือร่วมใจกันทั้ง 3 ภาคส่วน คือ บ้าน วัด และโรงเรียน และหนุนเสริมโดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเทศบาลตำบลสาวะถีอีกหนึ่งเรี่ยวแรงสำคัญด้วย

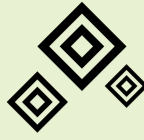
โดยเริ่มเปิดปฐมฤกษ์ด้วยการตั้งโต๊ะประชุมระดมสมองกันเมื่อเช้าวันที่ 6 มิถุนายน 2561 ที่ผ่านมา ท่านพระครูบุญชยากร เจ้าอาวาสวัดไชยศรี เจ้าคณะตำบลสาวะถี ได้นั่งหัวโต๊ะเป็นประธานการประชุมระดมสมอง หรือแนวทางการทำงานเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางเอาไว้คือให้ชุมชนสาวะถีปลอดขยะให้ได้

พระครูบุญชยากร บอกว่า วัดไชยศรี เป็นวัดต้นแบบในการแก้ปัญหาขยะ เพราะพระเณรในวัดจะกวาดและจัดการกับขยะจนชาวบ้านเอาไปพูดปากต่อปากและหากลูกหลานใครมาเล่นที่วัดพ่อแม่ก็สบายใจได้ว่าไม่มีขยะ ไม่มีเศษแก้ว หรือไม่มีอะไรที่จะเป็นอันตรายแน่นอน นอกจากนั้นยังกลายเป็นแบบอย่างให้ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวะถี (สาวัดดีราษฎร์รังสฤษดิ์) เอาไปดำเนินการและทำตาม

ขบวนเดินรณรงค์รักสะอาดไม่เอาขยะโดยมีขบวน
หมอลำหุ่นกระต๊อบเข้าร่วมรณรงค์ด้วย

ประกวดวาดภาพสภาวะสิ่งแวดล้อมในฝันไม่มีขยะ

นอกจากเดินรณรงค์แล้วยังมีกิจกรรม
คัดแยกขยะก่อนทิ้ง รวมถึงเอาขยะไปแปลงเป็นเงิน
ทิ้งขาย ทั้งทำโครงการ ทั้งทำสิ่งประดิษฐ์
เพื่อลดปัญหาขยะในชุมชนและโรงเรียน
ให้ลดลงด้วย

จนโรงเรียนบ้านสาวะถีก็ไม่มีขยะ เพราะ ผู้
อำนวยการโรงเรียนลงมือจัดการด้วยตนเอง
และหากเป้าหมายของโครงการต้องการให้ขยะ
หมดไปจากชุมชนจะต้องปลูกสำนึก หากเขาเห็น
ประโยชน์ เขาก็จะทำตาม

ประกวดโครงการ รักษาความสะอาด

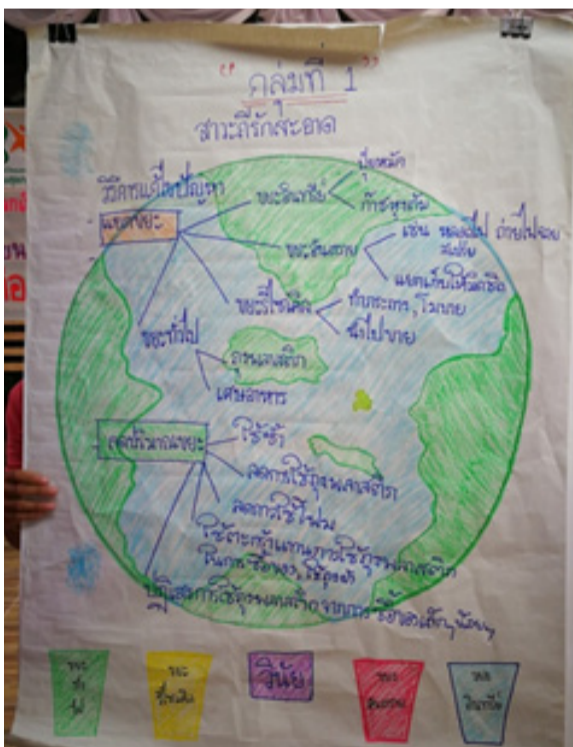
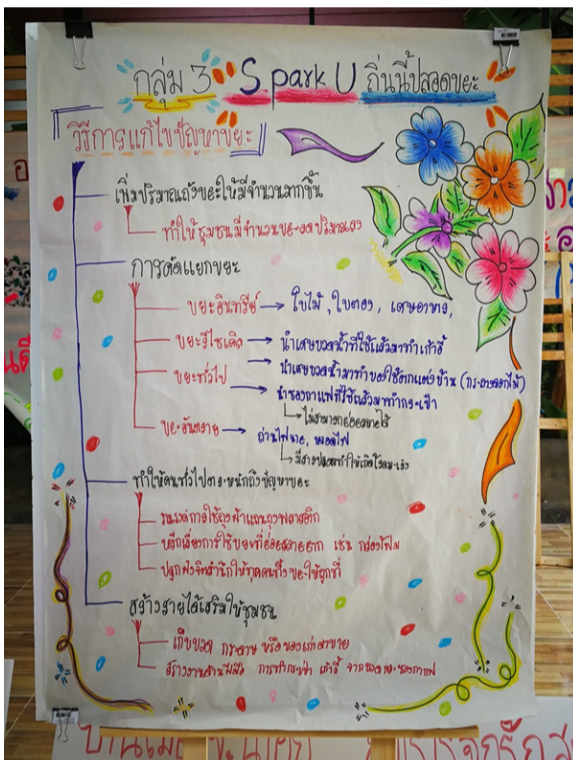
ผลลัพธ์การแก้ไขระยะหลังดำเนินการ

ระยะชุมชน

เดิม - ปี 2554 มีขยะ 12 ตัน
 ปี 2555 ลดลงเหลือ 10 ตัน และปี 2560 เหลือ 7 ตัน
 ปัจจุบัน - ปี 2561 หลังทำโครงการ 4 เดือน
 ขยะเหลือ 5 ตัน ต่อวัน

ขยะในโรงเรียน

เดิม - ปี ไม่มีการจัดการขยะ / กิ่งขยะไม่เป็นที่ / ไม่คัดแยกขยะ
 ปัจจุบัน - คัดแยกขยะ / กิ่งขยะลงถัง / มีป้ายรณรงค์ / คัดแยกขยะ / นำขยะขาย / ตั้งกองทุนขยะ / มีโครงการรณรงค์แก้ปัญหาขยะ

แผนภาพรณรงค์ลดขยะในชุมชนสาวะถี

ในขณะที่เทศบาลตำบลสาวะถี ปรียาสมทรัพย์ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขของเทศบาล ที่ดูแลเรื่องปัญหาขยะมาตลอดบอกว่าการก่อนหน้านี้เทศบาลต้องจัดการปัญหาขยะจาก 24 หมู่บ้าน เป็นจำนวนมาก ปี 2554 มีขยะ 12 ตัน พอปี 2555 ลดลงเหลือ 10 ตัน ปี 2560 เหลือ 7 ตัน พอปี 2561 เหลือ 5 ตันต่อวัน โดยเทศบาลรณรงค์ทุกวิถี โดยเฉพาะโครงการคัดแยกขยะสะสมเงินทองคุ้มครองชีวิต ที่ให้ชาวบ้านแยกขยะมาขายเทศบาลเป็นคนรับซื้อขยะเอง จนทำให้ขยะในชุมชนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเพราะชาวบ้านแทบจะไม่มีขยะมาขาย

แต่ปัญหาขยะไม่ได้อยู่ในชุมชนแล้ว เพราะขยะที่เป็นปัญหาอยู่ที่โรงเรียนเป็นหลัก เพราะเด็กนักเรียนทิ้งขยะรวม ไม่มีการคัดแยกขยะ ทำให้ทุกอย่างจบลงที่ถังและต้องนำไปกำจัด โดยขณะนี้เทศบาลต้องเอาขยะไปฝังกลบในหลุม แต่หลุมกำลังจะเต็ม เทศบาลต้องนำขยะไปกำจัดที่โรงไฟฟ้า โดยเสียค่าใช้จ่ายปีละ 6 แสนบาท

พอมาถึงตรงนี้ทุกคนช่วยกันระดมความคิดเห็นจะต้องแก้ไขจากต้นเหตุคือปลูกสำนึกเด็กเยาวชนให้รู้ค่าของขยะ ด้วยการระดมสมองเด็กเยาวชน และเดินรณรงค์ปลูกพลังคนในชุมชนให้หันมามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ

ผลการดำเนินงานในช่วงเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม พบว่า ปริมาณขยะในชุมชนลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้วยการที่ชุมชนหันไปเก็บขยะแล้วนำไปขายให้เทศบาลตำบลสาวะถี จนไม่มีขยะจะให้ขาย รวมถึงในโรงเรียนสาวะถีพิทยาสรรพ์ที่มีปัญหามากที่สุด เด็กนักเรียนและครูได้ร่วมกันรณรงค์ด้วยการคัดแยกขยะ และนำเอาขยะที่คัดแยกไปขาย เพื่อนำเงินมาทำเป็นกองทุนในโรงเรียน รวมถึงมีป้ายรณรงค์ทิ้งขยะให้ถูกที่ด้วย

และยังได้รวมพลังของชาวชุมชนในตำบลสาวะถี ทำตลาดนัดของดีสาวะถีบ้านเฮา ที่รวมเอาสินค้าของดีของฝากของชาวสาวะถี มาจำหน่ายที่สนามหน้าโรงเรียนบ้านสาวะถี เมื่อวันอาทิตย์ที่ 7 ตุลาคมเป็นครั้งแรก และจะจัดอีกครั้งในวันอาทิตย์ที่ 28 ตุลาคม 2561 พร้อมจัดเวทีถอดบทเรียนแก้ไขปัญหามลพิษในชุมชน

โดยตลาดแห่งนี้เน้นบรรจุกิจกรรมที่ทำจากใบตอง และให้นำเอาสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาขยะมาจำหน่าย รวมถึงรณรงค์ให้ชาวชุมชนนำขยะพิษมาแลกของใช้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนอีกด้วย

